

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

De Violatione Et Solvtione Sponsaliorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

DE CONIVG.

1. *Clandestina desponsationes, prorsus nihil valoris habeant.*
2. *Clandestina desponsationes, cedant publicis.*
3. *Inter duo sponsalia publica, posterius cedant prioribus, & puniantur.*
4. *Qui post sponsalia publica, aliam attingit, animo eam ducendi, & priori sponsalia distrumpendi, indicietur adulterium perpetrare.*
5. *Coacta sponsalia, nihil habeant valoris.*
6. *Excipe. Si clandestina desponsationi, accesserit carnalis cognitio desponsatae personae, clandestina desponsatio praesertatur publica.*

Est igitur manifestum, obiectiones illas superiores omnes, frivolas & ineptas esse, nihilq; ponderis, in pio quidem & honesto iudicio habere.

DE VIOLATIONE ET SOLVTIONE SPON- sialium.

Causa cur sponsalia, rite & legitime facta, non

DESPONSATIONE.

non sint temerè rescindenda, graues & multi-
sunt, quæ quidem lenibus animis exaggeranda,
& inculcanda sunt, ne in rebus tam serijs ludant.

Quia sponsalia sunt in nomine sanctæ Tri-
nitatis, hoc est, Deus citatur testis illius pactio-
nis, & ratione iuramenti constituitur vindex
ei violatorem. Perfidia autem seu perurium,
grauè scelus est, quod licet non punit Magistra-
tus, tamen Deus, tanquam abusum sui sanctis-
simi nominis, vlcisci solet multis penis.

Quia sponsalia faciunt initiatum coniugi-
um, adeo, vt & sacre literæ, desponsatam habe-
ant pro Coniuge, vt Deut. 22. & Mauth. 1. Er-
go temerarius sponsaliorum ruptor ac violator,
non modo est desertor Coniugis, verum etiam
adulter. Nam idè se à desponsata auellit, vt
aliam sibi ducere liceat. Esurgitur Magistratus
policus segnis est, in eiusmodi fœdè fragis, de-
sertoribus, & adulteris puniendis, tamen Deus
est iudex & vindex, qui habet oculum, ad om-
nia eiusmodi peccata intentum. Nam Coniugi-
um Deus amat ac tuetur & eius violatores seue-
rissimè punit.

Quia violator sponsaliorum, personam
desertam reddit contempibilem. Nam eius-
modi

K

DE CONIUG.

modi temeraria desertio, non potest fieri circa alterius personam aliquam saltem ignominiam. Augentur mœrores, excitantur, inter cognatos offensiones, & inimicitie. Hac pugnant cum dilectione proximi, & quia pluribus nocent, idè peccatum coram Deo grauius est, & maiores vltiones diuinas accerit.

Quia talis sponsaliorum ruptor, est sur minimè vulgaris. Non enim tantum corpus suum ei subtrahit, cui illud sanctè promissit. Sed etiam facultates, & auxilia totius vite auferit.

Quia scandalum publicum prabet. Nam postea alij mali, ista mala exempla imitantur, eaq; sua malicia impudenter preterunt. Nam quod exemplo fit, præsertim eorum, quorum aliqua auctoritas esse debebat, id iure fieri vulgus putat. Nota autem vox Christi est de eiusmodi scandalis: *Va homini, per quem veni scandalum.* Matth. 18.

Quia eiusmodi violatores sponsaliorum, non manent inulti. Deus enim ipsis tanquam fœdifi agis, maledicit in altero coniugio, in liberis in facultatibus. Et est conscientia male stimulum per sese etiam grauis pena.

Possum

DESPONSATIONE.

Possunt tamen causa incidere, qua necessitatem dissolventi sponsalia adferunt, qua quidem dissolutio, non debet privato arbitrio fieri, sed legitime, hoc est, coram eo iudicio, ad quod Matrimoniales causa pertinent.

Sunt autem causae istae.

1. Error persona.
2. Non impletio honestarum conditionum, quae in legitimo iudicio consistunt.
3. Adulterium.
4. Desertio.
5. Inutilitas ad debitum coniugale, per aliquod accidens.

De morte nihil necesse est dicere, quia extra controversiam hac causa posita est.

Error persona est, cum quis aliam ambigit, coniugem, & desponsator per fraudem aliam despondet. Etsi autem supina illa & crassa sponsi negligentia, reprehensione digna est, quod patitur sibi illam desponsari, quam non ambit, tamen maior est in desponsante malicia, ac publica falsariorum ignominia, notari cum conveniebat. Non autem eiusmodi impostura obligat, quia non est consensus mutuus. Hinc regula nota est:

K 2

Error

DE CONIUG.
Error personæ, dissoluit spon-
salia.

Solent autem errorum quatuor species poni, ut personæ, conditionis, fortunæ, & qualitatis. Nostro quidem seculo, solus error personæ sponsalia dirimit, reliqui errores non item. Audiunt enim eiusmodi homines, mutuo consensu iniuri Matrimonia. Deinde & hoc, discas cautius mercari. Variant autem nihilominus circumstantia, de quibus prudentes & pii iudicium faciant.

De conditionibus honestis, nulla est dubitatio. Nam ipsa sponsalia fuerunt hypothetica seu conditionalia, quæ quidem nisi impleta exceptione, nihil ponunt, suag, sponte absolutionem adferunt.

Adulterium verò teste Christo, etiam consummatum, nedum initiatum Matrimonium diuellit. Est autem adulter, qui post sponsalia alij miscetur, quia sacra scriptura sponsam appellat coniugem, ut dictum. Ac recitatur Matt. x. exemplum Iosephi, qui cum esset iustus, voluit deserere Mariam, quam opinabatur fidem datam violasse. Sed iste scrupulus ab Angelo extinguitur.

Deser-

DISPENSATIONE.

Desertionem paulus causam diuorij con-
iunxit 1. Corinth. 7. Sed iuxta circumstantias,
desertio probè examinanda est, & legitime pro-
nunciandum.

Inutilitas verò ad coniugij debitum per
aliquod accidens, quod post sponsalia obuenit, à
ipsis viris diiudicari necesse est. Incidunt enim
interdum lesiones aut sectiones per vim aut
morbos violentos & incurabiles, item mania in-
sanabiles & similia. Hic verò iniustum esset pro-
pter tale incurabile malum, coniugio nondum
consummato, alteram quoque partem in periculo
animæ & corporis relinqui, cum quidem nullam
potestatem corporis alterius partis habere queat.
Aliud verò est, aliquod dilectionis officium tali
desponsata, nondum tamen solemniter copulata,
præstare, & aliud, excludi omni legitimo Con-
iugio, in omni eius vita, cum quidem nulla sua
culpa id damnum acciderit. Deinde cum Deus
ipse tam graue, & euidentis impedimentum in-
tericiat, & quasi suo iudicio ipsum Coniugium
inter tales soluat, innocens persona excusationem
sane non exiguam nanciscitur.

DE TERTIO. DE COPVLATIONE publica.

K 3

Copula